

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ DE ALBA IULIA ȘI SIBIU

PREȚUL INSERȚIUNILOR:

Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător. Inserțiunile se adresează ADMINISTRĂȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai nr. 35.

ARTICOLELE ȘI CORESPONDENȚA

se adresează REDACȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

ABONAMENTUL:

Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni: 6 lei

PENTRU PACE

Implinirea a douăzeci de ani de la zdrobirea fascismului a fost un prilej de aducere aminte a crimelor naziste și de preamărire a eroismului, cu care au luptat popoarele pentru libertate și o viață nouă. Cercuri agresive imperialiste întrețin războiul rece și declanșează intervenții militare în Vietnam, Republica Dominicană etc., amenințând omenirea cu un război nuclear. În fața acestei primejdii grave pentru viața omenirii se ridică la luptă într-un front unit toate forțele păcii! Împotriva războiului din Vietnam și intervenției din Republica Dominicană s-au pronunțat toate țările socialiste, sprijinind poporul vietnamez în lupta lui pentru unitate și independență și poporul dominican în voința lui de a avea o conducere democratică și de a-și determina singur soarta. În același sens s-a pronunțat Consiliul Mondial al Păcii, dând expresie voinței de pace a sutelor de milioane de partizani ai păcii. La ședința specială a Prezidiului Consiliului Mondial al Păcii de la Stockholm (24—25 IV 1965) s-au luat hotărâri pentru încetarea agresiunii americane în Vietnam și pentru lichidarea colonialismului. De asemenea s-a hotărât organizarea unui Congres Mondial pentru pace. Manifestații pentru rezolvarea problemelor litigioase prin tratative, pentru lichidarea centrelor de tulburare a păcii, au avut loc în toate țările.

Creștinii aparținători diferitelor Biserici au participat și participă la aceste acțiuni ale popoarelor pentru tratative și pace, pentru înlăturarea primejdiei războiului. Voința lor de pace a fost exprimată și la ședințele organizate de Conferința Creștină pentru Pace și de Consiliul Ecumenic al Bisericilor. Comitetul Executiv al Conferinței Creștine pentru Pace în sesiunea de la Sofia (2—6 martie 1965) a făcut apel către creștini de a-și uni strădaniile pentru pace și rezolvarea problemelor actuale, cum e situația din Asia de Sud-Est. „Ca creștini — se spune în Apel — sîntem îndatorați, nu numai să rugăm neîncetat pe Dumnezeu să dăruiască tuturor oamenilor, și în special oamenilor din Vietnam, o pace dreaptă, ci și să intervenim ca războiul să fie evitat și dreptatea să stăpînească”. Situația actuală „cere de la toți vigilență continuă și dispoziție de răspundere”. Creștinii trebuie să se roage și să acționeze pentru pace, să reacționeze prompt, la toate situațiile, împotriva uneltirilor cercurilor agresive și pentru pace, alături de popoarele lumii.

În același sens s-a pronunțat Comisia teologică a Conferinței Creștine pentru Pace la sesiunea ei din 9—10 aprilie 1965 care a avut loc la Leningrad. „Răspunderea creștină trebuie să se arate activă pentru binele popoarelor, pentru pace”, atît în problema Vietnamului, cît și în lupta împotriva colonialismului și împotriva rasismului, pentru înlăturarea primejdiei unui nou război mondial, pentru dreptate și o viață mai bună.

Comitetul Central al Consiliului Ecumenic al Bisericilor, în sesiunea de la Enugu (Nigeria), din 12—21 ianuarie 1965, referindu-se la problemele internaționale, recomandă măsuri pentru dezarmare, pentru rezolvarea pașnică a situației critice din Cipru, Congo, etc., pentru lichidarea colonialismului, etc. „Pentru înlăturarea problemelor care amenință armonia popoarelor și națiunilor, toți oamenii trebuie să lucreze neobosit pentru a promova o încredere mai adîncă și o colaborare mai extinsă...”. Anul 1965, pe care O.N.U. l-a proclamat ca „an al colaborării internaționale” trebuie să fie an

al păcii. „Credința creștină trebuie să slujească omenirii, să fim slujitori ai păcii și binelui în lume. Prin Comisia pentru afacerile internaționale, Consiliul Ecumenic al Bisericilor s-a pronunțat în 13 martie a. c. pentru rezolvarea problemei vietnameze prin tratative, dînd posibilitate poporului vietnamez să hotărască singur calea pe care vrea să pășească. Papa Paul VI a făcut apel la încetarea războiului în Vietnam și la tratative. Bisericile ortodoxe sînt alături de forțele păcii, sprijinesc lupta popoarelor pentru pace și inițiativele Consiliului Mondial al Păcii, Conferinței Creștine pentru Pace, Consiliului Ecumenic al Bisericilor, luînd atitudine pentru rezolvarea problemelor din Vietnam, Republica Dominicană etc., prin tratative, pentru înlăturarea pericolului unui război nuclear.

Forțele păcii se unesc pentru același scop: o lume fără războaie, o lume a progresului și păcii. Scopul acesta se va împlini prin lupta fără răgaz a popoarelor lumii.

T.

Problema păcii în cadrul Mișcării Ecumenice

În cei peste cincizeci de ani ai săi de viață, Mișcarea Ecumenică a închinat o bună parte din rîvna și strădaniile sale așezării în lume a păcii celei mult dorite de către toți oamenii de bine de totdeauna. Mai mult decît atîta: am putea spune — fără exagerare — că unul din motivele principale care au dus la înfiriparea primelor începuturi, din care s-a dezvoltat mai apoi Mișcarea Ecumenică în dimensiunile sale actuale, a fost grija pentru evitarea primejdiei războiului și pentru așezarea în lume a unei păci drepte și adînc stătătoare.

În cele ce urmează, vom arăta cu unele exemple cum s-a conturat — în linii mari — în cadrul Mișcării Ecumenice preocupările față de problemele păcii și războiului, începînd cu primele inițiative ecumenice și mergînd pînă aproape de zilele noastre. Asupra contribuției Mișcării Ecumenice din ultimii ani în cîmpul luptei pentru pace, nu vom stăruî, întrucît aceasta este destul de bine cunoscută de către cititorii noștri.

Din ansamblul organismelor creștine internaționale, în cadrul cărora a luat naștere Mișcarea Ecumenică și de la care a primit un ajutor multiplu, face parte integrantă și de seamă „Alianța mondială pentru prietenie internațională prin Biserici”. De notat că ideea de a promova pacea internațională era deosebit de oportună în 1914, cînd s-a declanșat primul război mondial. Astfel, socotind că Bisericile pot aduce sprijinul lor în zidirea unui climat prielnic înțelgerii între popoare, creștinii din diferite țări au întemeiat — în urma Conferinței de la Lau-

sanne (august 1914) „Alianța mondială pentru prietenia internațională prin Biserici”, nume pe care și l-a luat definitiv în reuniunea de la Berna (1915).

În timpul primului război mondial, „Alianța” a întreprins o acțiune în favoarea păcii, susținută și prin scris. În același timp, s-au stabilit legături cu noul episcop de Upsala, Nathan Söderblom, al cărui memorabil „Apel pentru Pace” din noiembrie 1914 constituie punctul de pornire al uneia din ramurile cele mai de seamă ale Mișcării Ecumenice: „Viață și Acțiune”.

La începuturile sale, „Viață și Acțiune” se dezvoltă în legătură strînsă cu „Alianța mondială pentru prietenie internațională prin Biserici”. Nici nu se poate despărți activitatea unuia de inițiativele celeilalte. Din 1926 s-a ajuns la înțelegerea de a rezerva Alianței un obiectiv specific: promovarea prieteniei internaționale.

Ea înțețează pînă în 1948, cînd — după greutățile celui de-al doilea război mondial și în urma existenței altor grupări similare — n-a josi cu puțință să se dea Alianței un avînt nou. Ceea ce a dus — în martie 1948 — la dizolvarea acestei organizații.

Este cu totul vrednic de subliniat faptul că orientarea „socială” a Mișcării „Viață și Acțiune” și a Consiliului Ecumenic al Bisericilor se datorește parțial legăturilor cu Alianța.

În cadrul Conferinței de la Stockholm (19—30 august 1925), promovată cu deosebire de către episcopul Nathan Söderblom, Comisia I avînd ca temă „Biserica și chestiunile economice și in-

(Continuare în pag. 2)

Nasterea Sfântului Ioan Botezătorul

În timpul domniei lui Irod cel Mare în Iudeea, în unul din orașele preoțești numit Iuda, aproape de Ierusalim trăia o pereche evlavioasă și anume preotul Zaharia și soția sa Elisabeta. „Amîndoi erau neprihăniți înaintea lui Dumnezeu și păzeau fără pată toate poruncile și toate rînduielele Domnului” (Lc. 1, 6). Dar o întristare tainică le apăsa sufletul, deoarece amîndoi erau bătrîni și nu aveau copii. Însă cînd erau mai deznădăjduiți, iată că dorința lor fierbinte se împlini după planul lui Dumnezeu și în împrejurări neobișnuite.

În una din zilele de toamnă dreptul Zaharia strecurîndu-se prin mulțimea de credincioși care veniseră la biserică, se îndreptă spre încăperea pregătită pentru dînsul la templu. În ziua următoare dis de dimineață venea rîndul lui la slujirea preoțească și el trebuia să se pregătească pentru aceasta. Porțile masive și grele ale templului se deschiseră și prin oraș răsună întreitul sunet al trîmbițelor de argint, prin care preoții vesteau momentul aducerii jertfelor de dimineață. Poporul se îndrepta spre templu, unde preoții își împărțeau între dînsii cîmplicarele îndatoriri ale slujbelor de peste zi.

Actul cu deosebire solemn al slujbei sfinte era rîmîterea cu înălțare de rugăciune pentru credincioșii care stăteau în pridvor și în curte. Pentru săvîrșirea ei preotul se alegea prin tragerea sorților, deoarece acest act se considera atît de sfînt, încît săvîrșirea lui se oferea fiecărui preot numai odată pe an.

De data această sorțul căzu pe dreptul Zaharia. O emoție sfîntă îl cuprinse și „cu frica lui Dumnezeu, cu credință și cu dragoste” începu să se pregătească, pentru slujba cea mare și sfîntă în nemîjlocita apropiere de Sfînta Sfîntelor. Ca ajutoare i se dădură doi preoți, dintre care unul cu evlavie îndepărta din jertfelnic tot ceea ce putuse rămînea de la slujba precedentă și înălțînd rugăciuni, se retrase. Celălalt aduse cărbuni aprinși, îi puse pe altarul tîmîierii și deasemenea, înălțînd rugăciuni, se depărta, așa că în sanctuar rămase singur preotul slujitor. Între acestea în templu răsună sunetul puternic al trîmbiței de argint, care dădea de știre poporului din curțile templului începutul slujbei sfinte.

Preotul slujitor Zaharia, cu cădelnița de aur în mîna dreaptă se apropie cu evlavie de altarul tîmîierii. La dreapta lui se afla masa pîinilor punerii înainte, la stînga se afla sfeșnicul cel de aur, care revărsa asupra lui razele unei lumini tainice, iar tocmai înaintea lui se afla însuși jertfelnicul tîmîierii cu cărbunii aprinși pe dînsul. Afîindu-se într-un loc așa de sfînt, în prezența tainică a lui Dumnezeu, dreptul Zaharia se umplu de simțul unei evlavii neobișnuite care cuprinse întregul popor ce stătea în pridvor, a dîncit într-o tăcere sfîntă.

La semnalul dat preotul adună tîmîia pe cărbunii aprinși și un stîlp de fum binemiositor îl cuprinse pe el însuși împreună cu întreg sanctuarul, simbolizînd rugăciunea ce se înalță pentru poporul care se roagă, pentru preotul slujitor și pentru familia lui. Pe cînd el înălța această rugăciune în care se amesteca și dorința tainică a inimii lui de a i se dărui urmași, deodată i se arătă Ingerul Domnului. „Zaharia văzîndu-l s-a tulburat și de frică a căzut peste dînsul”.

Dar acesta era un vestitor bun, Arhanghelul Gavriil care avea să comunice dreptului Zaharia vestea care trebuia să servescă de amanet bucuriei și pentru dînsul și pentru evlavioasa Elisabeta, pentru tot Israelul. Ingerul îi spuse că sosise timpul împlinirii rugăciunilor înflăcărâte ale lui Zaharia și ale tuturor celor de un gînd cu dînsul. Lui i se va naște un fiu, care însuși va pregăti calea Mîntuitorului lumii. „El

Problema păcii în cadrul Mișcării Ecumenice

(Continuare din pag. 1)

dustriale” ajunge la concluzia: „Biserica creștină nu are să prezinte ea însăși planuri de reforme, ci să le pătrundă de spiritul care face viu și să coopereze în sinul acestora peste tot unde este nevoie... Trebuie să fie ea însăși un centru de prietenie spirituală și ca ea — mai presus de toate — să insiste asupra puterii creatoare a iubirii, a fraternității și a dreptății”.

Comisia IV-a avînd ca obiect: „Biserica și relațiile internaționale” subliniază că Biserica — „deși este supranațională — are obligația de a încuraja inițiativele internaționale care asigură sau promovează pacea între neamuri”.

Cu ocazia Conferinței dela Edinburg (3—18 august 1937), și anume în cadrul discuțiilor eclesiologice privind raportul dintre „Biserica” și „Împărăția lui Dumnezeu”, se accentuiază — între altele — că „Biserica trebuie să proclame dreptatea lui Dumnezeu așa cum s-a descoperit în Iisus Hristos; ea trebuie să încurajeze astfel și să conducă pe membrii ei în urmărirea dreptății, păcii, a buneivoințe între toți oamenii și în toate domeniile vieții”.

Înainte, în timpul și după cel de-al doilea război mondial, s-a ajuns la organizarea din ce în ce mai bună a Consiliului Ecumenic al Bisericilor. În cadrul acestuia, un departament îl constituie „Comisia Bisericilor pentru Afacerile Internaționale”, care se străduiește să fie pentru creștini un stimulent în examinarea problemelor ce li se pun la nivel mondial, precum și un organ reprezentativ al grupărilor creștine internaționale.

În cadrul Adunării Generale de la Amsterdam (22 august—4 septembrie 1948) a Consiliului Ecumenic al Bisericilor, una din comisii era consacrată temei: „Biserica și dezordinea internațională”. Raportul ei abordează chestiuni multiple, între care la locul cel dintîi stă războiul, mai precis: atitudinea creștinului prîoniat pacea și războiul. În problema aceasta nu s-a putut ajunge la unitate de vederi. Din contră, s-au conturat trei atitudini diferite.

Iată această atitudine triplă: a) Cugetînd că creștinul poate fi chemat — după împrejurări — să participe la război, unii considerau că războiul modern — cu distrugerile sale masive — nu poate constitui niciodată un act de dreptate; b) În lipsa unor instituții supranaționale imparțiale, stăpînia legii — după alții — nu poate fi asigurată pînă la urmă decît prin acțiunea militară. Trebuie, deci, să-i învîțăm, clar pe cetățeni că ei trebuie să apere legea prin forță dacă este nevoie de acest lucru; c) Alții, în fine,

va îi nazireu, nu va bea nici vin, nici sicheră și se va umplea de Duhul Sfînt chiar din pîntecel maicii sale; și pe mulți din fiii lui Israel îi va întoarce la Domnul și Dumnezeul lor. Și va merge înaintea Lui cu duhul și puterea lui Ilie” (Luca 1, 13—17).

Auzînd cele spuse de inger, preotul Zaharia oscîlînd între credință și îndoială, își exprimă cu teamă dorința, ca vestea aceasta să fie adevărată prin vreun semn văzut, capabil să-l convingă că toată vedenia aceasta nu este o simplă amăgire. „Pe ce voi cunoaște eu aceasta? — întrebă Zaharia nedumerit — că eu sînt bătrîn și femeia mea înaintată în vîrstă”. Atunci ingerul îi spuse: „Eu sînt Gavriil, cel ce stau înaintea lui Dumnezeu și sînt trimis să vorbesc cu tine și să-ți binevestesc aceasta. Și iată tu nu vei grăi și nu vei avea putință să vorbești pînă în ziua aceea cînd se va împlini aceasta, pentru că n-ai crezut cuvintelor mele, care se vor împlini la vremea lor”. Apoi ingerul s-a făcut nevăzut, numai fumul de tîmîie în valuri dese revărsa miros plăcut în sanctuar.

Uluit de toate acestea bătrînul preot stătea în uimire mută și fu pînă într-o cufundat în cugetarea la cele ce se petrecuseră, încît uită că afară îl aștepta mulțimea închinătorilor. Această întîrziere neobișnuită în sanctuar, popo-

refuză serviciul militar sub toate formele sale, în convingerea că voința lui Dumnezeu cere din partea lor o mărturisire absolută împotriva războiului, pentru pace, precum și că ea reclamă o mărturisire asemănătoare din partea Bisericii.

Pe lîngă aceasta, la Amsterdam chestiunea războiului și a păcii e obiectul a nenumărate intervenții în cursul discuțiilor.

În cadrul celei de-a II-a Adunări Generale de la Evanston (15—31 august 1954), între temele speciale a figurat și tema: Care este „partea creștinilor în lupta în favoarea unei comunități internaționale”. Ea a constituit obiectul Comisiei a IV-a. Criza mondială aduce aminte cu ascușime de responsabilitatea creștinilor și mărturisirea pe care ei trebuie s-o facă în problemele internaționale. Amsterdamul a adus aminte asupra acestei responsabilități; dar se pune întrebarea: ce-au făcut creștinii de atunci încolo?

Acestei întrebări i-a dat răspuns „Comisia pentru afacerile internaționale”, care arată ceea ce s-a făcut în diferite domenii: războiul, dezarmarea, refugiații și migrațiunile, dezvoltarea popoarelor neautonome, cooperarea economică și tehnică, drepturile omului. Prin urmare, se poate spune că Adunarea Generală de la Evanston s-a reținut asupra temelor „tradiționale” ale Conferințelor ecumenice.

Reunit la Davos (august 1955), Comitetul Central al Consiliului Ecumenic al Bisericilor trimite un mesaj Sanctității Sale Alexei, Patriarhul Moscovei și al întregii Rusii, în care amintește rădăcinile adînci ale operei Consiliului Ecumenic și subliniază atenția pe care acest for o dă păcii, dreptății și libertății. Răspunsul Sf. Sinod de la Moscova veni la începutul lui 1955 și era consacrat problemelor păcii în lume.

În manifestările din sinul Consiliului Ecumenic al Bisericilor din ultimii ani, începînd cu cea de-a III-a Adunare Generală de la New-Deihi (1961), s-a intensificat acțiunea pentru pace și dezarmare și s-a dat mai multor Biserică și comunități ocazia de a lua atitudine în problemele actuale, ca: dezarmarea, pacea, șomajul ș. a., aceasta ca semn văzut al creșterii conștiinței de răspundere a creștinilor față de realitățile care ridică aceste probleme.

Astfel, dacă astăzi Bisericile creștine se intrunesc pentru a căuta împreună cele mai potrivite și mai rodnice căi de slujire activă a păcii în lume, nu fac altceva — între altele — decît să continue și să îmbogățească o tradiție consolidată în cadrul Mișcării Ecumenice, care e tradiția evanghelică a tuturor Bisericilor.

C. Sirbu

rului i se păru bănuitoare și mulți se mirau în sinea lor. Dar iată în sfîrșit, mult așteptatul slujitor ieși din templu ca să dea binecuvîntarea solemnă poporului, cînd își dădu seama că este mut. Poporul privea și se mira. Bănuiala că preotului i s-a întimplat ceva, acum deveni limpede pentru toți și Zaharia încercă să se explice cumva prin semne. Toți au înțeles, că Dumnezeu i-a trimis lui Zaharia o veste mare.

Cînd s-a împlinit vremea, Elisabeta a născut un prunc. Multă bucurie era acum în casa preotului Zaharia pentru că s-a îndurat Domnul să ridice de la ei ocară dintre oameni Vecinii, cunoscuții și rudeniile au venit acolo, ca să se bucure împreună cu cei doi bătrîni. Voind să-i dea copilului nume, ei au ținut sfat familiar. Unii ziceau să-i pună numele Zaharia, ca și tatălui său. Alții ziceau să-i dea alt nume. Elisabeta le făcu semn și le zise: „Numele copilului va fi Ioan”. Toți se mirau și ziceau: „Cum să-l cheme Ioan? Doar nimeni din rudeniile tale nu se numește așa”. Atunci au socotit cu toții să ceară și sfatul lui Zaharia. El a luat o tăbliță și ascris: „Ioan este numele lui”. În clipa aceea el și-a recăpătat graiul și a început să vorbească, preamărînd pe Dumnezeu. Sf. noastră Biserică prăznuiește nașterea Sf. Ioan Botezătorul la 24 iunie în fiecare an. Pr. N.Terchiță

Nunta de la Cana Galileii

Cana Galileii este un orașel devenit celebru prin aceea, că aici la o petrecere — poate erau rudele Fecioarei Maria — Iisus Hristos a făcut: „Incepătura minunilor Sale” cum scrie ucenicul iubit. Pe atunci Cana era un orașel nici prea bogat și nici prea frumos. Ba dimpotrivă, faptul că în el se găseau și mulți străini, făcea ca el să capete o înfățișare și mai puțin plăcută, din pricina certurilor pe care băștinașii le aveau cu aceștia. Totuși Cana — singurul oraș care prin numele său amintește de Canaan (țara în care curge lapte și miere) — era cunoscută prin vinurile sale gustoase și parfumate.

Evangelistul Ioan este singurul care vorbește despre minunata întâmplare din Cana Galileii.

„A treia zi (adică de la plecarea lui Iisus în Galileia) s-a făcut o nuntă în Cana Galileii și mama lui Iisus era acolo”. Ceremonia nunții avea prescripțiuni certe la iudei.

Nunta avea loc miercuri seară dacă mireasa era fecioară și joi seara dacă era văduvă. Printre cei de față, se crede a fi fost și Natanail, ucenicul ales de numai câteva zile. În relatarea lui Ioan, Fecioara Maria ocupă un loc de cinste în nunta din Cana. Aceasta ne îndreptățește să credem că nuntașii erau rudele Fecioarei. Alții au înclinat să creadă că mirele nunții era Simon Cananeul, unul din cei doisprezece. Bătrînul Iosif nu mai e amintit. Trecuseră treizeci de ani de la minunata întâmplare din peștera Betleemului și probabil dulgherul cuvios din Nazaret murise. „Și a fost chemat și Iisus cu ucenicii Lui la nuntă”, istorisește autorul evangheliei a patra. Prilej fericit pentru cărturari și farisei să-i caute pricini de ceartă, dar și mai fericit prilej pentru Iisus care-i va muștra aspru, punându-le în față doi oameni și un adevăr:

— „A venit Ioan la voi nemîncînd și nebind și ați zis: „are drac”. A venit apoi Fiul omului care mîncă și bea și ați zis: „iată omul căruia-i place să mînce și să bea vin, prietenul vameșilor și al păcătoșilor”. Venind la nuntă, Iisus a constîțnit dragostea și cununia dintre bărbat și femeie: „ceea ce Dumnezeu a unit omul să nu despartă”.

Și în vremea petrecerii, se petrecu ceva puțin obișnuit, ceva neprevăzut: se sfîrșise vinul. Ori petrecerea trebuia să continue, căci după obiceiul iudaic nunta ținea uneori o săptămînă întregă. Dar vin de unde?

— „Nu mai au vin” spuse Fecioara Maria, Fiului ei. Cine altul ar fi putut spune cuvintele acestea, dacă nu ea? Nu crescuse sub ochii ei și acum cînd El avea treizeci de ani, nu înțelesese ea că Fiul Mariei era Fiul lui Dumnezeu?

„Încă nu a sosit ceasul meu”, rosti Iisus.

Fecioara mamă nu mai stăruia. Ea știa că Iisus îi va împlini ruga. De aceea, adresîndu-se slugilor, le zise: „Orice va zice vouă să faceți”.

Și martorul minunatei întâmplări spune că erau acolo șase vase mari de piatră în care încăpeau cîte două trei vedre, vase care serveau — după dătină evreilor — pentru spălarea picioarelor oaspeților de către gazdă, ca și pentru spălarea miinilor înainte de masă.

Zis-a Iisus către slugi: „Umpleți vasele cu apă” și ei le-au umplut pînă sus.

Apoi le-a zis: „Scoateți acum și aduceți nuntului”. Și i-au adus.

Astfel nuntașii puteau continua petrecerea. Vinul avea un gust deosebit, un parfum cu totul aparte. Nuntul după ce gustase, mărturisî public lucrul acesta.

— „Tot omul pune întii vinul cel bun și dacă mesenii se veselesc, pune vinul cel mai prost; tu însă ai ținut vinul cel bun pînă acum”.

Nu e numai mărturisirea minunei săvîrșite așa de tăcut, de simplu, ci e mărturisirea de dragoste și respect pe care Fiul o arată față de mama Sa, care — cine ar putea spune și tot deodată cine ar putea tăgădui? — va fi făcut și

alte minuni în Nazaretul copilăriei, despre care nu mai poate vorbi nimeni din fiii acestui veac!

Și martorul încheie deosebit de simplu: „astfel a făcut Iisus începutul minunilor Sale în Cana Galileii și și-a arătat slava sa și au crezut în El ucenicii Lui”.

A crezut mai întii Maria ... apoi nuntașii de față. Au crezut ucenicii Lui și îndeosebi Ioan, care nu se va mai despărți de Dascălul său, ci îi va sluji toată viața și scriindu-și evanghelia, nu va uita să mărturisească lumii de prefacearea apei în vin de la nunta din Cana Galileii.

Emanoil Copăcianu

Pictura cimitirelor vechi creștine

Dorința sufletului credincios și năzuința lui de a avea și de a-și aduce aminte de persoanele sfinte, de Mîntuitorul Hristos și de Sfinții Apostoli prin mijlocirea icoanelor, prin arta picturii a prins și comunitățile creștinilor de la început. De fapt, arta în antichitate a fost foarte mult prețuită și cultivată, deci era și natural ca să fie cultivată și de creștini. Artiștii convertiți la creștinism pictează de acum înainte și desenează conform cu indicațiile noii religii. În forma aceasta a luat naștere iconografia creștină. Lăcașurile în care se naște această nouă iconografie sînt cimitirele vechi creștine sau catacombele. Cele dintii reprezentări iconografice sînt executate în aceste cimitire vechi creștine. La început aceste realizări picturale din catacombe ne redau într-o formă destul de stingace și naivă unele adevăruri morale și dogmatice care uneori sînt reprezentate și în formă simbolică.

Reprezentările picturale cele mai des întilnite reproduc scene din V. și din N. Testament. Tabloul cel mai des întilnit în catacombe este icoana Păstorului celui bun, care este Mîntuitorul Hristos. Artistul creștin a căutat să reprezinte pe păstorul cel bun cît mai frumos. Uneori este reprezentat cu o oaie pe umeri și alte oi sînt conduse de apostoli la picioarele Lui. Din V. T. întilnim reprezentată corabia lui Noe, care simbolizează Biserica mîntuitoare. O reprezentare des întilnită este și Iona înghițit de pînțelele chitului, care închipuiește învierea din morți a Mîntuitorului după cuvîntul Scripturii: „Precum Iona a fost în pînțelele chitului trei zile și trei nopți, așa va fi și Fiul omului în inima pămîntului trei zile și trei nopți” (Mt. 12, 40). În catacomba Priscillei întilnim pe Susana, închipuind rugăciunea pentru pacea sufletului. Daniil în groapa leilor ca și cei trei coconii în cuptorul cel de foc sînt iarăși reprezentări pe care le întilnim pe pereții camerelor funerare, în catacombe.

Mai dese sînt scenele din Noul Testament. Așa avem scena învierii lui Lazar, care închipuiește învierea din morți. Scena Nașterii Domnului ca și scena închinării magilor, sînt iarăși des întilnite pe pereții cimitirelor vechi creștine. De multe ori o întilnim reprezentată pe Sf. Fecioară care apare nu numai cu pruncul în brațe ci și în scena Bunevestiri. Sf. Apostoli sînt înfățișați avînd pe cap o ramură înverzită.

În catacombe, în afară de aceste reprezentări din Sfînta Scriptură mai întilnim și semne simbolice, animale, plante, căci adeseori Mîntuitorul a vorbit despre păsările cerului și despre păstorul cu oile.

De altfel, forma aceasta de reprezentare simbolică era necesară și din cauza ca străinii să nu priceapă misterele pe care le săvîrșeau creștinii, și din motivul că ele exprimau în forme destul de simple adevărurile de credință și învățăturile creștinești.

Simbolul cel mai des întilnit este pește, care reprezintă pe Mîntuitorul, pentru că numele grecesc al peștelui, „ihtis” e format din primele litere ale cuvintelor: Iisus Hristos Fiul lui Dumnezeu Mîntuitor, scrise în grecește. Tot

(Continuare în pag. 4)

Întîlnirea cu Hristos Domnul

Evanghelia ne istorisește că Domnul mergînd pe străzile Ierusalimului s-a întilnit cu un orb din naștere pe care l-a vindecat.

Această minune ne arată că Domnul este om și Dumnezeu adevărat. Ca om are trup, merge, discută și se înduioșază de suferința orbului, face tină și îi unge ochii, iar ca Dumnezeu îl vindecă.

Noi ne putem întilni cu Domnul neîncetat și în tot locul, dar trebuie să-L dorim sincer. Sufletele credincioase care s-au întilnit cu Domnul au primit cele mai prețioase daruri, și-au întărit voința morală și și-au purificat simțirile cugetului și ale inimii. El le-a umplut ființa de toate darurile, de toate virtuțile: de binefacere, de bunătate, de blîndețe, de iubire, de iertare, etc.

Harul lui ne cheamă să desăvîrșim neîncetat pe omul cel duhovnicesc în noi, să creștem în Hristos, omorînd zilnic pe omul cel vechi al păcatelor și al patimilor, și să înviem în omul cel nou, al asemănării cu Hristos. Întîlnirea cu Domnul ne îmbracă cu armele credinței, nădejdi și dragostei de Dumnezeu și de aproapele, ale dreptății și păcii cu toți oamenii, ale sfințeniei și armoniei cu Dumnezeu și cu semenii noștri. Întîlnirea cu Hristos Mîntuitorul topește în noi ghița groasă a egoismului și aprinde duhul altruist de jertfă, de lepădare de noi înșine și de dăuuire binelui tuturor.

Astfel s-au întilnit cu Domnul cei 10 leproși, orbii Bartimeu, fiul lunatic, îndrăcitul din Gadara, femeia hananeancă, slăbănogul din Capernaum — și pe toți i-a vindecat de suferințe. S-au întilnit cu El 5.000 de oameni care i-au ascultat predica în pustie și i-a săturat cu pîine trupească și sufletească. La fel Nicodim fariseul, vameșii și păcătoșii ca Zaheu, femeia samarineancă, Maria Magdalena, tilharul de pe cruce etc., și pe toți i-a schimbat în oameni noi sau în apostoli sau ucenici ai Săi. S-au întilnit cu El cei adormiți: tinărul din Nain, fiica lui Iair și Lazăr din Betania, pe care i-a înviat. După înviere, s-au întilnit cu El mironosițele femei, cei 10 Apostoli, Luca și Cleopa spre Emaus, Toma, cei 500 de frați din Galileia — și toți s-au bucurat. În sfîrșit, după Înălțarea la cer, s-a întilnit cu Domnul, în lumină mare, Saul pe calea Damascului, care ajunge marele și nemuritorul Apostol Pavel. Tuturor acestora El le-a deschis ușile împărăției cerurilor.

Este firesc să ne întrebăm: unde și cum ne putem întilni și noi cu Domnul? Răspunsul este clar: pretutindeni, dar mai ales în Biserica Sa. Ea este Betezda unde Domnul vine prin Sfintele Taine și ne dă harul Său ca să ne naștem, să creștem și să ne desăvîrșim după modelul Său. Îndeosebi Sf. împărtășanie ne unește cu Iisus Hristos, încît El petrece în noi și noi petrecem în El.

Căile sau mijloacele prin care ne întilnim cu Domnul sînt: meditația, lectura sfîntă, reculegerea, examenul conștiinței, contemplarea, dar mai ales rugăciunea.

O altă cale pe care ne întilnim este întîlnirea cu semenul nostru, creat după chipul și asemănarea lui Dumnezeu. Noi nu ne putem mîntui izolat de semenii noștri, cu care sîntem frați și formăm o mare familie. Numai creștinul care iubește pe semenul său dovedește că iubește pe Dumnezeu. Semenii sînt prilej de bucurie duhovnicească pentru noi, în sensul că prin ei, și în ei, ne întilnim cu însuși Hristos Domnul, care îi iubește și s-a identificat cu ei, cu orice om, s-a făcut egalul, prietenul și iratele lor, și ne spune că orice bine făcut pentru semen este socotit ca un bine făcut Lui însuși și va fi răsplătit în ziua judecării (Mt. 25, 40).

Întîlnirea cu Domnul ne face mai buni, mai plini de dragoste și de pace. El revarsă duhul iubirii și păcii în nimile noastre și ne ajută să fim „făcători de pace”, sprijinitori a tot ce este bun și frumos în lume.

Prot. Dr. Simion Radu

Mînie și iertare

Cît de împodobitoare și odihnitoare apar poruncile Domnului Hristos: „trăiți în pace unii cu alții” (Marcu 9, 50); „iubiți-vă unii pe alții” (Ioan 15, 12)!

Desigur, în viața de toate zilele intervin între oameni, căci e cu neputință să nu intervină, tulburări și minie. Dar e lipsit de omenesc și cu totul fără înțelepciune ca acestea să nu fie slinse de vreme ci să fie prefăcute, cum din nefericire e cazul uneori între oameni, în ură neis-tovită, pe viața întreagă.

Sfîntul Apostol Pavel, neîntrecutul păstor de suflete, ne-a lăsat tuturor, într-una din epistolele lui, un sfat de mare înțelepciune: „Să nu apună soarele peste minia voastră” (Efeseni 4, 26).

Sfatul marelui Apostol cheamă înțelepciunea la neîntîrziată intervenție în fața tulburărilor și miniei: „să nu apună soarele”...

„Să nu apună soarele”..., înseamnă numai-decît împăcare: numai-decît iertare; numai-decît lumină între oameni.

Intr-o rugăciune de seara, dinainte de culcare, a unuia din Sfînții Părinți, întîlnim aceste cuvinte: „Doamne au nu-mi va fi mie acest pat groapă? Au vei mai lumina cu ziua nevrednicul meu suflet?”.

Dacă apropiem aceste cuvinte de cele ale Apostolului Pavel: „Să nu apună soarele peste minia voastră”, graiul lor către noi e parcă și mai puternic. E parcă pentru toți un vibrant: „Să luăm aminte!”. E știut doar că Marele Judecător nu-i va ierta decît pe cei ce au știut ierta — au iertat, după cuvintele lăuate nouă tuturor de El în rugăciune: „Și ne iartă nouă greșalele noastre precum iertăm și noi greșiților noștri”...

Mîntuitorul nu poate suferi noaptea între suflete. „Dacă îți aduci darul la altar — ne-a spus El — și acolo îți aduci aminte că fratele tău are ceva împotriva ta, lasă-ți darul înaintea altarului și du-te mai întîi de te împacă cu fratele tău, apoi vino să-ți aduci darul” (Matei 5, 23—24).

De aici, de fapt, a învățat Sf. Apostol Pavel (care zice „pășesc pe urmele lui Hristos” (I Cor. 11, 1) — osîrdia iertării arătată de el în cuvintele: „să nu apună soarele peste minia voastră”. Căci Mîntuitorul a stăruit cu putere deosebită și în dorința vie să fie mereu zi de sărbătoare, în bunăvoință, iertare și dragoste între oameni.

„Doamne, — L-a întreat cîndva Sf. Apostol Petru pe Mîntuitorul —, de cîte ori să-l iert pe fratele meu cînd va păcătui împotriva mea? Pînă la șapte ori?” (Matei 18, 21).

Și Mîntuitorul i-a răspuns: „Eu nu-ți zic pînă la șapte ori, ci pînă la șaptezeci de ori cite șapte” (Matei 18, 22).

Dumnezeu ne-a dat această minune a împăcării sufletelor: iertarea.

Iertarea desliințează răul — noaptea între suflete.

L-a topit minunea iertării, această lege de Duminică dintre sufletele noastre.

„Eu nu-ți zic ție pînă la șapte ori, ci de șaptezeci de ori cite șapte”...

„Să nu apună soarele peste minia voastră”...

De bună seamă, atunci, că nu în Duminică sufletească și nu în lumină e cel ce prelungeste minia, momentul de noapte și tulburare intervenit cîndva între el și semen.

Căci dacă de nu știu cîte ori, de șaptezeci de ori cite șapte cineva e în stare să-și șteargă din minte porunca Mîntuitorului pentru iertare, și iarăși, dacă de nu știu cîte ori, de șaptezeci de ori șapte lasă soarele să apună peste minia lui — de tot atîtea ori și tot mai străin de el, un astfel de creștin se jefuiește de cerul din el și se depărtează de umanul din el.

„...Sau au ținut minte răul...”, pomenește ca păcat între multe alte păcate, una din străve-

Pictura cimitirelor vechi creștine

(Continuare din pag. 3)

peștele mai simbolizează pe creștinul renăscut din apa botezului. Într-un cimitir se află reprezentat un pește care are pe spate un coș cu piine și o sticlă cu vin roșu. Fără îndoială că această scenă reprezintă Sf. Euharistie. În catacomba Sf. Calist din Roma se află reprezentată o masă pe care se află un pește și trei pîini, iar jos șapte coșuri cu piine. Și scena aceasta reprezintă Sf. Euharistie. Adeseori se întîlnește scena înmulțirii pîinilor. Scena învierii lui Lazăr ca și vindecarea paralticului, închipuiește creștinul vindecat de păcate. Păunul este simbolul nemuririi și închipuie viața cea veșnică. Cerbul simbolizează pe creștinul care aleargă la izvorul ceresc al fericirii. Măslinul reprezintă semnul de biruință și de pace al creștinului pe lumea aceasta. Vița de vie reprezintă pe Mîntuitorul care s-a numit pe Sine vița iar pe creștini mlădițele (In. 15, 5). Ancora era semnul nădejzii în învierea din morți (Evr. 6, 19). Coșul simbolizează pocăința lui Petru ca și privegherea creștinului care nu știe cînd va veni ceasul să se unească cu Hristos. Mai întîlnim scene de ospețe (ospețe funerare), ospețe cerești, ospețe euharistice, ospețe care se petrec în ceruri unde oile aduse de Păstorul cel bun se bucură de masa obștească, precum zice El: „Și eu vă rînduiesc vouă precum mi-a rînduit Tatăl meu împărăția ca să mîncăți și să beți întru împărăția mea și să ședeți pe scaune” (Lc. 22, 29—30).

După cum am văzut cele mai de seamă reprezentări picturale, sau mai bine zis singurele picturi creștine care ni s-au păstrat de dinainte de Constantin cel Mare, se află în catacombe, care erau și locurile de înmormîntare a primilor creștini și de adunare la sfintele slujbe, avînd multe un fel de capele. Toate simboalele pe care le-am văzut, ca și persoanele biblice, diferitele scene și reprezentări felunite, nu urmăresc altceva decît redarea și exprimarea acelorasi idei de bază ale religiei creștine: viața de dincolo de mormînt, mîntuirea și învierea. Toate aceste idei sînt reprezentate prin simboale specific creștine și prin scene din V. și din N. Testament. De la primii creștini am moștenit și noi icoanele și cinstirea icoanelor, împodobirea bisericilor cu picturi sfinte. Chiar unele icoane ale Maicii Domnului, spune tradiția, că ar fi fost zugrăvite de Sf. Evangelist Luca, doctor și pictor. Cinstirea icoanelor ține de credința cea adevărată, pe care au primit-o și au ținut-o primii creștini.

A. Moisiu

chile rugăciuni de dezlegare, din rugăciunile Maicii duhovnicești, Biserica.

Așadar să ții minte răul e păcat.

De aceea, evident, atitudinea contrară, de a nu ține minte răul, e semn că lăuntric nu te simți bine în hotarul răului, că te obosește noaptea lui, vecinătatea lui, povara lui.

În bogata sa corespondență — (colecție de multe scrisori adresate multor cunoscuți și prieteni), — Cuviosul Isidor Pelusiotul, ucenic de al Sfîntului Ioan Gură de Aur, folosește ca îndemn un foarte grăitor proverb al antichității (al lumii vechi): „Scrieți răul pe apă”.

Cuvîntul acesta e, deasemeni, cît se poate de încărcat de înțelepciune. Căci apa nu ține minte răul.

De fapt, dacă m-aș apuca să scriu pe suprafața netedă, liniștită a unei ape că, să zicem, un oarecare Andrei mi-a făcut un rău pe care nu vreau să-l uit — bag de seamă că, după ce am scris în apă slova „A”, (prima din numele celui ce mi-a făcut rău), cînd abia pornesc să scriu pe „n”, slova a doua din numele lui, apa a și uitat, prima slovă scrisă într-însa de mine. s-a netezit. S-a liniștit îndată. Apa nu ține minte răul.

Rugăciune și jertfă

Domnul nostru Iisus Hristos — chiar la începutul propovăduirii Sale — în cuvîntul de învățătură a predicii de pe munte, învață pe ucenici „rugăciunea domnească”. Deci voi așa să vă rugați: „Tatăl nostru, carele ești în ceruri”... Rugă Sfîntă — rodul buzelor dumnezeiești și Sfînte ale Domnului nostru Iisus Hristos! Spusă în propovăduirea Evangheliei, de către Sfînții învățați și Apostoli. Mărturisită de cuvioșii Părinți Sfînți, Pustinici și toți acei care au viețuit în credința creștină, ea ne rămîne deapaururi rugăciunea cea dumnezeiască!

De aceea o spunem și noi toți credincioșii — cu glas, în cînt și în taină — în biserică și acasă — seara și dimineața, la masă, la începutul și la isprăvitul a tot lucrului bun și de folos.

— După ce ne-a învățat ce trebuie să spunem, cînd ne rugăm — Domnul nostru Iisus Hristos a mai arătat și prin pilde, felul de credincioși, care sînt și cum se roagă! Acest fel de credincioși, sînt zugrăviți aievea în Evanghelie de Sf. Evangelist Luca (c. 18, v. 10—15).

— „Doi oameni s-au suit să se roage”...

Rugăciunea fiecăruia din ei, a fost în felul ei!

Una lăudăroasă și plină de osîndă asupra aproapelui... Cealaltă, pornită din umilință străbate templul ... îndreptîndu-se către Dumnezeu.

— Asemănător celor dintîi lucrători ai pămîntului: Cain și Abel (Gen. 4).

Cain era agricultor, Abel, păstor de oi.

Cei doi s-au suit să aducă jertfe lui Dumnezeu, din rodul muncii lor. Cain din roadele pămîntului, Abel, din cele întîi născute ale oilor.

Cain a adus jertfă mai mult din nepăsare și nesocotință... Iar Abel a spus: Dacă aduc jertfă Domnului Dumnezeului meu — voi aduce din cele mai bune — din ce am mai bun... De aceea și jertfa lui a fost bine primită.

Tot așa și rugăciunea pornită din umilință, l-a făcut pe vameș să se pogoare mai îndreptat...

— Ruga preotului din ectenie în ectenie — se îmbină cu a credincioșilor. Iar prinosul pentru Sf. Jertfă: „Prescura Sfîntă” — rodul muncii — este adusă de credincioși la Sf. Altare cu dragoste pentru săvîrșirea Sfintei Jertfe pe altarul bisericii.

De aceea și rugăciunea noastră împreună „Sfînta Jertfă”, cu rugăciunea lui Iisus și a sfinților și în plină smerenie se înalță ca o mireasmă de tămîie bine primită deapaurarea înaintea lui Dumnezeu.

Pr. I. Pancu

De aceea chipul apei trebuie să devină înțelepciune în mine și în viața mea o sfîntă lege.

„Scrieți răul pe apă”...

Mîntuitorul numește Harul Duhului Sfînt ce se dăruiește oamenilor prin Jertfa Sa: „apă vie” — „apa cea vie” (Ioan 7, 37—39; cf. și Ioan 4, 10; 13—14).

Ori, cel ce are, prin Domnul Hristos, „apa cea vie”, cel ce este prin Hristos în Harul Duhului, — acela cu adevărat „scrie răul pe apă”. căci în Har el nu-i învățat să țină minte răul și nu ține minte răul.

El plinește dorința Apostolului: „să nu apună soarele peste minia voastră”, căci se teme, nu cumva să adoarmă în păcate de moarte spre judecată, știind și cuvîntul Domnului nostru ce zice: „ori cine se minie pe fratele său, va cădea sub pedeapsa judecării” (Matei 5, 22). În sfîrșit, acestuia nu-i vine greu și nu-i pare mult să ierte „de șaptezeci de ori cite șapte”, — căci el e fiu al Celui ce pentru noi toți și pentru a noastră iertare, pînă pe Cruce întru răstignire S-a suit și întru jertfă la iertare pe toți ne-a chemat.

Un astfel de creștin e totdeauna activ spre pace și spre frumusețe între oameni.

Pr. Ioan Turcu